

Svatokopecká ročenka 2014

Vážení spoluobčané,

otevíváte první ročenku občanům Svatého Kopečka.

V minulém roce jsme oslavili 150. výročí zřízení samostatné obce Svatý Kopeček. Byla vydána brožura, která na toto výročí upozornila a seznámila s historií i současností místa, ve kterém žijeme. Současně jsme přislíbili, že na tuto publikaci navážeme ročenkou, která bude mapovat život na Svatém Kopečku v právě uplynulém roce.

Předkládáme vám tedy Svatokopeckou ročenku 2014, do které jsme se snažili zachytit loňské události z pohledu Komise městské části a také svatokopeckých spolků. Doufáme, že jsme nezapomněli na nikoho a poskytli prostor opravdu všem činným organizacím. Po přečtení této ročenky jistě uznáte, že život obyvatel na Svatém Kopečku je i v dnešní náročné době bohatý.

O Svatém Kopečku existuje mnoho básní z pera nejrozumnějších autorů. Tentokrát začínáme verši Františka Nechvátala patřícími mezi ty nejpůsobivější.

Po ohlédnutí se za dobou nedávno minulou nechybí okénko do historie. Představíme Vám jeden z nejdéle působících spolků – Matici svatokopeckou a snad pohoda při čtení této ročenky bude završena „Sladkou tečkou“ na závěr.

Opět vyzýváme vás všechny občany Svatého Kopečka. Pokud máte zájem, se kterou byste se chtěli v dalších číslech ročenky podělit s ostatními, neváhejte oslovit komisi městské části. Rádi váš příspěvek otiskneme.

*za Komisi městské části č. 25 Olomouc – Svatý Kopeček
Marta Čapková*

leden 2015

Svatý Kopeček

*Svatý Kopeček je nejmenší z mých hor,
po celý život v srdci svém ho nosím,
býval jsem tenkrát malým hochem bosým,
starý svět zrál už k válečnému prachu,
s maminkou na pout' šlapával jsem v prachu,
Svatý Kopeček je nejmenší z mých hor.*

*Svatý Kopeček si nad rovinou sed,
v zelených lesích králíček je bílý,
v těch lesích vítr mého dětství kvílí
a jako hříbě prohání se Hanou,
pelíšek má tam pod růžičkou planou,
Svatý Kopeček si nad rovinou sed.*

*Svatý Kopeček je vévodou všech žní
nad výhni léta v červencovém oparu,
usmívá se, jak na svém poli stárnu,
klas pro kosu jak budu záhy zralý,
oblakem bílým tvář svou nezahalí,
Svatý Kopeček je vévodou všech žní.*

František Nechvátal „Líbání chleba“

(z Výboru z poezie, vydal Československý spisovatel
v Praze roku 1975, 1.vydání)

Čeho jsme v roce 2014 dosáhli?

Nesporně největší a nejočekávanější akcí bylo vybudování dětského hřiště na jednom z břehů v areálu fotbalového hřiště. V této souvislosti není tajemstvím, že si děti herní prvky, které jsou na hřišti umístěny, vybíraly dle předložených návrhů samy. Chybět tak nemohou houpačky, ať už závěsné nebo pružinové, skluzavka s průlezkami a věžičkou, lezecká stěna s žebříky a lanovým tunelem, závěsný kolotoč pro větší děti a hrazda pro malé gymnasty. Po počátečních průtazích ve výstavbě začalo dětské hřiště sloužit v průběhu prvního prázdninového měsíce. Nutno říci, že od té doby plně slouží svému účelu a během léta a následně i teplých podzimních dnů bylo dětmi nejen z naší městské části hojně využíváno. Začátkem měsíce srpna proběhla i krátká reportáž o našem novém dětském hřišti odvysílaná v regionální televizi TV Morava. Celková částka na vybudování dětského hřiště činila 500 000 Kč.

Díky finanční podpoře, které se nám dostalo od MmOl, proběhly v neděli dne 1. 6. hody na Svatém Kopečku. Tradiční průvod tentokrát vycházel z ulice Šeríková, od domu rodiny Kudelových, jejichž dcera Maruška byla za družičku, po boku mládence Zdeňka Petra. Za doprovodu kapely Dolanka si za mládcem s družičkou vykračovali malí Hanáci s Hanačkami, tedy místní děti v krojích. Téměř letní počasí přilákalo do průvodu další účastníky z řad obyvatel Svatého Kopečka, ale i návštěvníků naší městské části. Vzhledem k tomu, že tento den měly děti svůj mezinárodní svátek, byl ve spolupráci s T. J. Sokol Svatý Kopeček v prostorách ambitu připraven bohatý program. Děti si mohly zasoutěžit v disciplínách s míčem a získat drobnou odměnu. Zároveň byl pro děti uměleckým sdružením „Studio bez kliky“ připraven divadelní a výtvarný program. Při těchto aktivitách se děti seznámily s ražbou mincí, výrobou loutek nebo knihtiskem. Divadelní představení se neslo v duchu klasické, ale zároveň žertovně pojaté pohádky o Honzovi a princezně a pouze pro tento okamžik byla tvůrci studia nastudována originální hra „O kupcu Andráškovi a o tym, jak vznikl Svaté Kopeček“. Zatímco se děti bavily při slavení svého svátku v ambitu, ostatním k dobré náladě vyhrávala u svatokopeckých krámků kapela Dolanka. Nálada byla opravdu výtečná a někteří přítomní si při příjemné hudbě s chutí zatančili. Zde ještě musíme připomenout, že k hodovní atmosféře přispěl i spolek Curibund, který v restauraci U Macků uspořádal v tyto dny tradiční hodovou zábavu. Komise touto cestou ještě jednou děkuje všem, kteří finančně, či jinou pomocí přispěli ke zdárnému průběhu hodů.

Jelikož město Olomouc dlouhodobě nereflektovalo na připomínky komise městské části k problému parkování návštěvníků, uspořádala komise v září loňského roku za pomoci MUDr. Vladislava Raclavského průzkum

názorů občanů Svatého Kopečka na situaci a řešení parkování v naší městské části. Výsledky průzkumu, dopis lídrům a vyjádření jednotlivých lídrů kandidátek, si můžete připomenout na stránkách komisí městských částí na www.olomouc.eu. Na základě těchto výsledků schválila komise dopis určení novému vedení radnice k dalšímu jednání v této věci.

Dalším palčivým problémem, který v minulém roce řešila Komise městské části, byl bezesporu pronájem a propachtování nemovitých věcí při ulici Kříčkova (budova, hřiště a parkoviště). Členové komise absolvovali jednání, která se týkala řešení celé záležitosti a přípravy náležitostí k možnému pronájmu. I když RMO vyhlásila záměr o pronájmu a propachtování nemovitých věcí, nakonec nevyhověla ani jednomu z žadatelů a celou věc uložila Správě nemovitostí Olomouc a. s. k dalšímu řešení budoucího využití areálu. Na tomto místě je nutno podotknout, že dříve toto řešení (rekonstrukce a správa pod SNO a. s.) rada města kategoricky odmítala a trvala na vyhlášení záměru dát uvedený objekt do pronájmu. Rozhodnutím bývalého složení RMO jsme se vrátili na úplný začátek, v měřítku času asi o dva roky zpět. V té době komise dosáhla zrušení rozhodnutí o prodeji uvedené nemovitosti a zahájila jednání s tehdejším panem primátorem a náměstký ve věci řešení zachrany budovy a hřiště. Komise městské části požádala nové vedení RMO o zahájení jednání.

Z fondu oprav jsme nechali opravit některé komunikace, které již byly v havarijním stavu. Jednalo se o **předláždění chodníku při výstupu z autobusu** na zastávce Svatý Kopeček – bazilika, výstupní zastávka směr od Olomouce, **předláždění chodníku na ulici Dvorského** u nemovitosti č. 42, **osazení chybějících obrubníků na ulici Holubova** u nemovitosti č. 7, další **menší opravy chodníků** na ulici Radíkovská a Dvorského, **vybudování sloupků zamezujících průjezd** komunikací na Sadovém náměstí v blízkosti pomníku a zadali vypracování projektové dokumentace na **vybudování retardérů** na ulici Radíkovská – dlážděná cesta směrem k ulici Petra Kříčky. V postupných drobných opravách komunikací, osazování obrubníků a oprav chodníků a dle potřeby dalších, budeme pokračovat i nadále, dle finančních možností. Byly provedeny ořezy stromů a keřů a prováděna byla pravidelná údržba pomníku.

Je nutné také připomenout, že začátkem loňského roku došlo ke změně ve vedení Komise městské části Svatý Kopeček. Po odstoupení předsedy pana Jana Řeháka byla na jeho místo jmenována paní Marta Čapková. Současně s odchodem pana Jana Řeháka bylo ukončeno i členství v komisi paní Dagmar Mackové. V průběhu roku rozšířil řady členů pan František Prášil ml. Komise pracuje v počtu devíti členů a pravidelná jednání připadají vždy na první pondělí v měsíci, od 19:00 hodin. Pokud na tento den připadá státní

svátek, je jednání posunuto na následující pondělí. Scházíme se v budově Detašovaného pracoviště MmOl, Sadové nám. č. 7. Jednání jsou veřejná.

Několik zajímavých čísel...

Městská část Svatý Kopeček měla ke konci roku 2014 741 obyvatel (údaje z Odboru Evidence obyvatel MmOl). Místní základní školu navštěvuje celkem 160 žáků, do mateřské školy je přihlášeno 100 dětí.

Největší podíl na vysoké návštěvnosti naší městské části měla zoologická zahrada s 356 909 návštěvníky.

Blahopřání našim spoluobčanům

V roce 2014 si připomněli svá životní jubilea tito občané Svatého Kopečka:

- 85 let:** Helga Dostálová, Jaroslav Karas, Mgr. Dagmar Tlustáková
80 let: Jaroslav Rusek, Svatava Urbančíková, Oldřich Wagner, František Zatloukal
75 let: Josef Beneš, Pavla Brablíková, MUDr. Vladimír Doležel, Eva Grauerová, Ing. Libuše Chlumecká, Ludmila Machalová, Květa Matějčíková, Jaroslav Smékal, Zdenek Toman
70 let: Mgr. Jana Černá, Ing. Stanislav Černý, Ing. Miroslav Dočkal, Karin Hilšerová, Rudolf Jaroš, Jana Maciuchová, František Titz, PaedDr. Marie Tomančáková, Zdenka Smékalová, Josef Suchánek, Jana Ulmanová, Ing. Stanislav Zdařil, Marie Zendulková

Nejstarším občanem na Svatém Kopečku je pan Rainer Zink (96 let), který se narodil v Konici u Prostějova, svůj život prožil v Německu a od otevření Norbertina bydlí na Svatém Kopečku. Z žen je nejstarší občankou sestra Cherubínka, civilním jménem Božena Veselá (92 let), řeholní sestra žijící taktéž v Norbertinu. Dozvěděli jsme se, že i v takto požehnaném věku ráda pomáhá při práci na zahradě.

Všem výše uvedeným přejeme do dalších let hodně zdraví, pohody a spokojenosti!

Škola základ života...

Základní škola a mateřská škola

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33, jejímž zřizovatelem je Statutární město Olomouc, je od 1. 1. 2001 příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Základní škola vyučuje podle školního vzdělávacího programu s názvem

„Škola – základ života“, mateřské školy při základní škole mají svůj školní vzdělávací program s názvem „Ve školce je vždycky prima“.

V uplynulých letech byli vždy všichni žáci 9. třídy přijati na střední školy různého stupně a různého zaměření. Většinou byli přijati na ty školy, které měli na přihláškách na 1. místě. Z páté třídy nám každý rok odcházejí žáci na víceletá gymnázia, kde dosahují velmi dobrých výsledků, což na něco ukazuje.

Každoročně pořádáme pro žáky a připravujeme žákům velké množství školních i mimoškolních aktivit, které jsou součástí, nebo které doplňují jejich výchovně vzdělávací proces. Výčet aktivit by byl velmi dlouhý, zahrnuje široké spektrum oblastí a to od sociálně právních, přes prevenci sociálně patologických jevů, volby povolání, ekologizaci prostředí až po zájmové aktivity.

Každý rok je žákům nabízeno asi 13 zájmových kroužků, bohužel, žáci nabídek využívají málo.

V letošním školním roce máme, podle zájmu žáků, otevřeno 7 kroužků.

Naši žáci se zúčastňují mnoha soutěží, které vypisuje Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Jsou to olympiády či soutěže z matematiky, jazyka českého, cizích jazyků, přírodovědných oblastí, sportovních či branně sportovních oblastí a v neposlední řadě z výtvarných činností či zdravotědy.

A jak se jim daří? Zde je výčet největších úspěchů v loňském školním roce 2013/2014.

10. místo **v národním finále** branného závodu „Battlefield Jana Kubiše a Josefa Gabčíka“

1. místo **v krajském kole** v branném závodu „Battlefield Vladimíra Menšíka“

1. místo **v krajském kole** Matematického klokana

2. místo **v krajském kole** Pythagoriády

3. místo **v krajském kole** Matematického klokana

4. místo **v krajském kole** branné soutěže „Expedice Karákoram“

1. místo v okresním kole Pythagoriády

1. místo v okresním kole Matematického klokana

2. místo v oblastním kole Školní ligy v miniházeně

4. místo v okresním kole branné soutěže „O pohár primátora“

6. místo v okresním kole olympiády českého jazyka

Ocenění ve výtvarné soutěži „Co vyprávěl list stromu“

I v letošním školním roce se budeme snažit navázat na úspěchy předcházejícího školního roku.

A něco ze současnosti a blízké budoucnosti.

- 15. ledna 2015 se uskutečnil zápis dětí do 1. třídy. K zápisu se dostavilo celkem 29 dětí.
- 8.–9. dubna 2015 proběhne v mateřské škole Kovařovicova 11 a mateřské škole Gagarinova 17 zápis dětí k předškolnímu vzdělávání.

- 19. května 2015 pořádá základní škola zájezd do polské Osvětimi.
- V sobotu 30. května 2015 pořádá ZŠ tradiční „Den pro děti a rodiče“

Mgr. Lumír Hamal, ředitel školy

Ze života svatokopeckých spolků...

Tělocvičná jednota Sokol Svatý Kopeček

V roce 2014 uspořádala naše tělocvičná jednota již tradiční pravidelné akce, jejichž hlavním smyslem je probudit a povzbudit chuť občanů Svatého Kopečka setkávat se a společensky žít.

Jako každoroční první akcí, byla dne 1. června uspořádána tzv. „**Generálka dětského dne**“, tentokrát ve spolupráci s Komisí městské části u příležitosti Svatokopeckých hodů. Ve sportovních hrách, které byly hlavní náplní, soutěžilo na padesát dětí. Každý sportovec byl odměněn za své výkony drobnými dárky. Všechny děti i s rodiči, i díky překrásnému počasí, byli při odchodu náramně spokojeni.

Dalšími akcemi pro veřejnost byly akce ryze sportovní, jichž se mohli občané Sv. Kopečka zúčastnit především jako diváci, tedy co dav fandící svatokopeckým sportovcům.

Dne 28. června se konal **nohejbalový turnaj** za účasti šesti družstev. Náš A tým turnaj po těžkém a litém boji nakonec vyhrál. Další akcí pořádanou na hřišti malé kopané bylo pořádání **mistrovství republiky v petangue** dne 19. července. Akce to byla pozoruhodná a zajímavá, neboť vidět nejlepší hráče republiky v tomto podivuhodném sportu se hned tak nepodaří. Dne 2. srpna se uskutečnil již jedenáctý ročník **volejbalového turnaje smíšených družstev**, kterého se zúčastnili hráči tradičních týmů Nákla, Samotíšek, Droždína, Karviné a Svatého Kopečka. Úroveň turnaje i nálada byla jako vždy skvělá, naši borci a borky, čili domácí obsadili třetí místo.

Další akcí pořádanou každý rok byla dne 6. září akce pro rodiče a děti nazvaná „**Vskok do nového školního roku**“, která byla uspořádána ve spolupráci s hasiči z Hluboček. Ti předvedli všem zúčastněným svou obtížnou a záslužnou práci. Největší úspěch měli s tím, že na závěr pro děti vytvořili ohromné pěnové bludiště, ve kterém se, k nemalé rodičovské radosti, dětičky pěkně vyřádily. „Propěněných“ dětí bylo k šedesátce a všechny byly velmi spokojené.

Poslední tradiční akcí, jíž se zúčastňují někteří i nesokolští občané ze Svatého Kopečka, je „**Sokolský autobusový turistický zájezd**“ tentokrát pod názvem „Dobytí Sněžky lanovkou či pěšky“. Akce se vydařila a naše nejvyšší hora byla za krásného počasí všemi „účastníky zájezdu“ dne 13. září dobytá!

Další důležitou sokolskou aktivitou je pravidelné cvičení pro předškolní děti. Je jen škoda, že většina dětí, které cvičí, jsou děti z okolních obcí. Kam chodí místní děti?

Na tomto místě bychom chtěli ještě poděkovat sponzorům, kteří nám pomáhali akce pro děti svými sponzorskými dary zajistit. Jsou to především:

Benešova cukrářská výroba – pan Zdeněk Beneš, restaurace U Macků – pan František Macek, restaurace Chalupa – pan Lukáš Koudelka, Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR a obětavý člen naší jednoty bratr Petr Pudil se svojí ženou Olinkou.

Tak to by bylo krátké ohlédnutí za činností T.J. Sokola Svatý Kopeček. Na závěr je třeba dodat, že rádi přivítáme do našich řad každého, kdo si bude chtít s námi zasportovat. Na našem „Sokoláku“ se mohou provozovat tyto sporty: volejbal, „šestkový plážový“, nohejbal, ping pong, badminton, ruské kuželky, petangue aj.. **Ano, přijďte si rozhýbat tělo do příjemného prostředí!**

Vladimír Římský, starosta
www.sokolsvatykopecek.cz

Matrice svatokopecká

V loňském roce jsme chtěli alespoň částečně zabránit další devastaci ambitu kolem baziliky, způsobované neustálým podmáčením jeho zdí, když po výměně střešní krytiny na ambitu nebyly zabudovány podokapní žlaby a navíc v minulosti byly vykáceny vzrostlé kaštiny v ambitu, které vysávaly z daného prostoru vodu, jež nemá úniku. Proto jsme zabudovali podokapní žlaby z obou stran vnitřních a venkovní severní, svedli je do nově vybudovaného zemního potrubí a následně do vybudovaných i jedné stávající jímky. Potřebným podřezáním jedné zdi Muzea jsme zabránili jejímu podmokání a tedy zbytečné vlhkosti v daných prostorách. Opravili jsme i přejezd u vstupu do Muzea, aby nedošlo k případnému zranění návštěvníků.

Kromě uvedeného pravidelně v srpnu před zahájením odpustkových slavností zabezpečujeme pro zájemce komentované prohlídky baziliky a celého přilehlého areálu (na požádání pro skupiny i v jiných termínech), účastníme se akce Noc muzeí a Noc kostelů. Pořádáme přednášky, besedy, poutní zájezdy, tuzemské i zahraniční, návštěvy výstav v Olomouci i jinde v republice, zejména v Praze, spojené s prohlídkou různých památných míst, nebo betlemářských oblastí apod.

V oblasti duchovní pořádáme 2x ročně duchovní cvičení, setkání s o. biskupem. Vydáváme 2x ročně pro členy Pozdrav, v němž bilancuje uplynulý rok, nastíníme plány na další období a vždy přineseme i zajímavé zamyšlení či článek, o naší činnosti informujeme zájemce na našich webových stránkách www.maticesvatokopecka.cz. Pro děti každoročně pořádáme Mikulášskou na-

dílku, podílíme se na přípravách farního plesu a farního dne, spolupracujeme v přípravě potřeby i s komisí městské části Sv. Kopeček u některých místních akcí. Při významných výročí organizujeme oslavy, výstavy apod., vydáváme informační brožury či publikace o našem poutním místě. Činnost našich členů řadových i ve výboru je dobrovolná, bez finanční náhrady, často časově značně náročná, ale potřebná a nedocenitelná. Snad i to je důvodem, proč v dnešní době, zaměřené převážně materiálně, je malý zájem převážně mladší a střední generace o členství v Matici a spolupráci s ní.

Přehled některých akcí v loňském roce:

12. ledna – beseda s dr. Martinem Kučerou na téma Činnost Charity na Olo-moucku v letech 1932 – 1952

25. ledna – zájezd na výstavu betlémů do Švábenic u Vyškova

2. února – přednáška Blízký Východ zblízka Ing. arch. Jaromíra Haince

23. března – přednáška pana Jana Nedělníka na téma Kláštery na Svatém Kopečku

2. dubna – komentovaná prohlídka výstavy Gotické Madony na lvu v Arci-biskupském muzeu

7.–10. dubna postní duchovní obnova ve Vranově u Brna

17. května – poutní zájezd do Mariazell

18. května – beseda s panem Bohuslavem Smejkaem u příležitosti jeho 90. narozenin

25. května – I. Společná pouť Matic svatohostýnské, velehradské, svatoantonínské a svatokopecké

8. června – komentovaná prohlídka svatokopeckých pohřebišť vedená pa-nem Janem Nedělníkem

29. června – beseda s Ing. arch. Jaromírem Haincem o Jordánsku

26. července – poutní zájezd ke sv. Anně do Staré Vody u Libavé

15.–19. srpna – IV. tzv. Moravská Compostela (tentokrát tato pěší pouť vedla z Velehradu na Svatý Kopeček)

7. září – XIX. pouť Matice svatokopecké

4. října – koncert duchovní hudby

19. října – přednáška univerzitního profesora RNDr. Jana Andreše, CSc. na téma Akademické týdny na Svatém Kopečku v letech 1938–1940

26. října – komentovaná prohlídka výstavy Na hlubinu v Muzeu umění

16. listopadu – přednáška Ing. Jaroslava Tesaře na téma Historie a součas-nost betlemářství

5. prosince – Mikulášská nadílka pro děti

13. prosince – adventní duchovní obnova

27. prosince – Vánoční koncert

Jsme přesvědčeni, že bez ohledu na zaměření kteréhokoliv z nás, obyvatelů této části města Olomouce, zdravý patriotismus, projevený členstvím v našem spolku, prospěje, pomůže k oživení různých tradic v dané lokalitě, k bližšímu poznání jejích obyvatel, k celkovému sblížení, přinese nové podněty do činnosti Matice, prospěje i k dalšímu pozvednutí a zviditelnění našeho poutního místa a jeho překrásné baziliky, která se právem řadí k barokním mariánským skvostům. Pomůže i zachovat tuto významnou kulturní památku pro další generace.

Těšíme se na spolupráci s každým z vás, kdo jste připraveni rozšířit naše řady. Členské přihlášky jsou ke stažení na naší výše uvedené webové adrese.

Výbor Matice svatokopecké
www.maticesvatokopecka.cz

Tělovýchovná jednota Olomouc – Svatý Kopeček

TJ Sv. Kopeček má dlouholetou sportovní tradici, podporuje nejen sportovní činnost pro dospělé, ale i pro děti a mládež na Svatém Kopečku a jeho okolí. Vznikla v roce 1993 registrací u Ministerstva vnitra ČR jako dobrovolné občanské sdružení. Zakládajícími členy TJ Svatý Kopeček byli pánové Jan Ševčík, Pavel Dvorský, MUDr. Tomáš Beneš, MUDr. Josef Kudela, Milan Maciuch, Stanislav Svoboda, Jan Zbořil a PharmDr. Eva Benešová. V současné době má TJ Svatý Kopeček tři sportovní zaměření: tenis, rekreační zdravotní cvičení a aerobik.

V roce 2006 zemřel dlouholetý předseda TJ pan Jan Ševčík. Na jeho památku pořádá TJ pravidelně každoročně tenisový memoriál Jana Ševčíka.

TJ Svatý Kopeček se hlásí k tradicím tělovýchovy a sportu v ČR.

Jaroslava Zbořilová, hospodářka

SK Kopeček – družstvo malé kopané

Sezóna 2013/2014 pro náš fotbalový klub nebyla příliš šťastná. Podzimní část sezóny ještě vypadala slibně na udržení se ve druhé lize, když jsme skončili na slušném 7. místě se ztrátou 7 bodů na první příčku, ale s pouze jednobodovým náskokem na první sestupové místo.

Do jarní soutěže jsme vstoupili oslabeni o hráče, kteří nemohli hrát z důvodů zdravotních nebo pracovních. Hodně zápasů jsme tak byli nuceni absolvovat bez možnosti vystřídání a to se ke konci vždy projevilo jako zlomové. Zápas od zápasu jsme se tak v tabulce propadali stále níž. Sezóna 2013/14 tak pro nás skončila sestupem z konečného 12. místa ve 2. lize do ligy třetí. Také se nám poprvé po devíti letech nepodařilo uspořádat tradiční turnaj v malé kopané.

Důvodem, proč nám soupeři a předchozí účastníci tohoto turnaje odmítli účast, je naše šotolinové hřiště a chybějící zázemí v podobě sprch. Kvůli velké prašnosti v letním období a nemoci se sprchovat nám dali s politováním a omluvou „košem“ a zúčastnili se turnajů na umělém nebo travnatém povrchu. Nejen z tohoto důvodu jsme letos opět požádali o pronájem fotbalového hřiště, abychom tento, pro nás fotbalisty existenční problém, mohli řešit.

Ondřej Macků, místopředseda

Klub seniorů Olomouc – Svatý Kopeček

Náš Klub seniorů jsme založili v říjnu 2013 také na podporu areálu u hřiště, aby nebyl prodán, jak bylo v úmyslu Magistrátu města Olomouce.

Celého půl roku jsme organizovali naši činnost živelně, bez jakékoli rady i podpory ze strany Odboru sociálních věcí, který řídí a financuje činnost ostatních olomouckých klubů. Vedoucí oddělení sám později přiznal, že nevěřil, že klub bude fungovat.

Naše činnost je pestrá. V zimním období jsme navštěvovali komentované prohlídky výstav (Od **Tiziana po Warhola**, **Poklady starého Egypta**, **Šangri-la ztracený ráj**, **vánoční výstavy v Samotiškách**, **Giganti doby ledové...**), organizovali jsme odborné přednášky městské policie (**Senioři, nedejte se a Senioři v dopravě**), pořádali přednášky (o spolcích na Svatém Kopečku, Skvosty říše středu o Číně, jak trávit volný čas s vnoučaty, aby byl plný překvapení, poznání a tajemství, připomenutí význačných spisovatelů a rodáků ze Svatého Kopečka, o zajímavostech pokojových rostlin, instrukcí k Nordic walking...).

Hlavně se však těšíme na vlastní setkávání, na naše životní příběhy, zkušenosti. Zpíváme, cvičíme zdraví prospěšné uvolňovací techniky rukou, také cvičení od MUDr. Kleptové pro rozvíjení vnímání, koncentraci, zbystrění pozornosti, zlepšení hybnosti páteře, kloubů horních i dolních končetin.

Naší oblíbenou aktivitou je „**Pamatováček**“, kde jsme poznali, že paměť se dá trénovat i ve vyšším věku. V současné době nás již paní lektorka nenavštěvuje, vyčerpali jsme náplň nabízených technik. Nyní sami trénujeme paměť pomocí her a pokračujeme v aktivizačních technikách.

Zajímavé bylo školení první pomoci, vedené mladým medikem, který nás zábavnou formou instruoval a předváděl praktické ukázky.

Dobře se bavíme i při slavnostních zábavných setkáních (např. **MDŽ**). Vše probíhá v příjemné atmosféře při aktivní účasti členů.

V období od dubna do října jsme organizovali přírodovědné vycházky (**K Wolkerově studánce**, **Litovelské Pomoraví**, **Modrá studánka u Dalova**, **Pohořany...**) Také komentované vlastivědné vycházky si získaly oblibu (Arcibiskupský palác s církevními budovami, parkány, parky, rozárium, staro-

bylá hanácká obec Chválkovice, Metropolitní chrám sv. Václava a celý areál Olomouckého Hradu, Korunní pevnůstka, olomoucké podzemí, olomoucké kašny...).

Pořádáme poznávací zájezdy, které jsou velmi oblíbené (**Loštice – Dům Adolfa Kašpara, Muzeum tvarůžků, betlémy řezbáře pana Beneše. Velké Losiny** – zámek, ruční papírna, areál lázní, kostelíky v Maršově a v Žárové. **Kunštát** – zámek, Rudka u Kunštátu s jeskyní Blanických rytířů, Olešnice – exkurze do manufakturní výroby modrotisku).

Účastnili jsme se také akcí pořádaných Odborem sociálních věcí (Přednáška „**Vznik města Olomouce**“, Výlety: **Živá voda Modrá, Velehrad, Arboretum Makču – Pikču a Pradědovy galerie v Jiříkově, Opava, Raduň, Brno – vila Tugendhat**).

Navštěvujeme i koncerty, divadelní a filmová představení pořádané pro seniory.

Zorganizovali jsme kulturní vystoupení na veselici „Senioři baví seniory“ ve Slavoníně.

Na seniorské olympiádě pořádané vojáky naši borci získali první místo. Také jsme soutěžili na branném závodě pořádaném městskou policií.

Máme celkem padesát šest členů, na sedmdesáti dvou akcích bylo celkem jeden tisíc dvě stě patnáct členů.

Snažíme se, aby naše činnost byla smysluplným naplněním volného času a také přispěla k vzájemnému setkávání!

Ing. Stanislav Černý, předseda klubu 2013–2014

Myslivecký spolek na Svatém Kopečku

Jsme spolek myslivců obhospodařující okolí Svatého Kopečka. Honitbu máme pronajatou od Lesů České republiky s. p., která je ve velikosti asi 800 ha. Členů v našem mysliveckém spolku je k dnešnímu dni sedmnáct.

Hlavním posláním spolku je společné provádění myslivosti v honitbě, která se řídí příslušnými právními předpisy, rozhodnutími a pokyny příslušných správních úřadů a podmínkami smlouvy o nájmu honitby. Další činnost sdružení spočívá v zajišťování a zlepšování životního prostředí, propagaci myslivosti a ochraně přírody, chovu vypouštění, ochraně a péči o zvěř, zajišťování odborné kvalifikace všech členů, podpoře chovu lovecky upotřebitelných psů. Při své činnosti se snažíme spolupracovat s fyzickými, právníckými osobami na úseku myslivosti, zemědělství, lesnictví, ochrany přírody apod.

Letos máme v plánu vybudovat a instalovat nová lapací zařízení na zvěř škodící v myslivosti, napajedla pro zvěř spárkatou i drobnou v období přísušků a podáme si žádost na Olomoucký kraj o svolení k obnově a vypouštění koroptve polní v oblasti obce Radíkova a Lošova. Kdysi se tato drobná, per-

natá zvěř zde vyskytovala, proto se snažíme o její návrat do přírody. V současné době je koroptev polní evidována v červené knize ohrožených živočichů. Pokud vše vyjde v rámci legislativy, tak na jaře letošního roku vypustíme prvních patnáct párů koroptví polních. Dále budeme podporovat a rozvíjet chov srnčí a zaječí zvěře.

Jan Rakus, myslivecký hospodář

Rodinné centrum Svatý Kopeček – Hnízdo

V našem Hnízdě je živo! Jsme otevření všem rodinám s malými dětmi. Pondělní dopolední setkávání „Štěbetání“ je určeno především maminkám na rodičovské dovolené a jejich dětem. Zatímco si děti hrají, povídáme si samy nebo s hosty o tématech, která nás zajímají a obohacují, jako třeba pečení chleba, dětské zdraví a nemoci, fotografování,... Každý sudý čtvrtek odpoledne je připraven program pro rodiče s dětmi „Skotačení“. Společně jsme tvořili podzimní strom, hráli na rybáře, zhlédli Vánoční příběh, učili se barvy,...

Kromě pravidelných akcí jsme v jednom prázdninovém týdnu prožili indiánské léto. Hráli jsme si na indiány, plnili různé úkoly, vyráběli indiánské obleky a tak dále.

Setkáváme se v sále svatokopecké fary, v jarních a letních měsících využíváme za pěkného počasí ambity. Aktuální program a další informace jsou k dispozici na internetu: www.hnizdo.mistecko.cz

Eva Študentová, koordinátor

Jak žila naše farnost...

V naší farnosti jsme uplynulý rok zahájili kurzem **Manželské večery**, který začínal 13. ledna. Jednalo se o kurz opakovaně organizovaný a vedený Centrem pro rodinný život při Arcibiskupství olomouckém.

V pořadí druhý **farní ples** se uskutečnil v sobotu 1. března od 19.00 hodin v restauraci U Macků. Akce byla organizačně, finančně i dary zabezpečena nejen farníky.

V neděli 24. února se od 15.00 hod. konal ve farní tělocvičně **karneval** nejen pro děti. Tématem karnevalu byl „Večerníček“. Pro děti byly připraveny soutěže, hry a mnoho dalšího.

23. května se v rámci **Noci kostelů** po celé republice otevřely dveře do kostelů i do běžně nepřístupných prostor. Na Svatém Kopečku se od 18:00 mohlo téměř 1000 zájemců seznámit například s historií baziliky, poslechnout varhanní hudbu či místní scholu nebo kytarový soubor, podívat se do věží, prohlédnout si prostory fary a ambity, ochutnat mešní víno, napsat „dopis do nebe“ a mnoho dalšího. Pro děti byly připraveny soutěžní úkoly

ohledně jejich rodiny. Noc kostelů byla zakončena půlnoční adorací.

Dne 29. června zavítal na Sv. Kopeček ředitel Papežských misijních děl (PMD) v Zambii P. Bernard Makadani Zulu spolu s rektorem a 6 bohoslovci ze semináře sv. Dominika v Lusace. Při odpolední mši svaté v 15 hodin zazpívali a zahráli na typické africké nástroje. Po mši následovala beseda.

V pořadí již čtvrtý **Farní den** konaný dne 22. června v ambitech baziliky byl pro farníky příležitostí se setkat a více se poznat. Po mši svaté v 10.30 následoval společný oběd a další program: scénka svatokopecké mládeže, divadlo o sv. Františkovi (mládež ze Zašové), vystoupení sboru Liberi, tombola a aktivity pro děti a ženy. K občerstvení byly dobroty, které farníci přinesli a grilované klobásky a špekáčky.

V době od 13.–21. července se konal tradiční **farní tábor** na Smilově. Účastnilo se ho asi čtyřicet dětí, pro něž vedoucí připravili spoustu her a aktivit na hlavní téma „Cesta časem napříč řeholními řády“.

Na svátek svatého Václava jsme pořádali **Díkůvzdání za dary země a plody lidské práce**. Farnost poděkovala za úrodu a vše, čeho se nám dostává mši svatou v 10.30 a odpoledním programem v ambitech. První ročník navštívilo cca 600 lidí ze Sv. Kopečka a okolí. Bylo pro ně připraveno: výstava a prodej rukodělných výrobků, aranžmá úrody ze zahrádek, soutěž o nejlepší marmeládu a slivovici, drakiáda pro děti, živá hudba, občerstvení a další program.

Dne 9. listopadu se farnost zapojila do sbírky potravin pro núzné, kterou pod názvem **Krajíc chleba pro chudé** pořádala Charita Olomouc. Jednalo se o sbírku potravin, které byly použity zejména na zajištění stravy pro lidi bez domova a jiné sociálně potřebné v nouzi.

Již tradičně se na první neděli adventní uskutečnil **benefiční prodej adventních věnců**, které vyrobili farníci. Výtěžek z prodeje (necelých 20 000 Kč) opět putoval do misijního sirotčince v Ulánbátaru.

Další tradiční akcí, která se těší velké oblibě, je **svatokopecký živý betlém**. Tato akce proběhla v ambitech baziliky na první svátek vánoční. Šlo o netypické divadelní ztvárnění události narození Ježíše Krista, na které se přišlo podívat cca 400 diváků.

Kromě těchto akcí ve farnosti probíhá spousta pravidelných týdenních aktivit: výuka náboženství, setkání nad katechismem pro dospělé, příprava na svátosti, společenství mládeže a ministrantů, společenství manželů a rodin, setkávání farní evangelizační buňky, zkoušky sborů a schol, sportovní aktivity a další. Více informací a kontakty najdete na www.svatykopecek.cz.

Mgr. Ján Mikolaj, Ph.D.

Okénko do historie

Matice svatokopecká (MSK)

Matice bylo jméno původem srbochorvatské. Pojmenovávaly se jím svépomocné organizace založené za účelem šíření národní kultury (školské, literární, hudební, náboženské apod.)

O založení Matice svatokopecké rozhodl po několikaměsíčních přípravách a jednáních svatokopecký kaplan P. Arnošt J. Voves. Na ustavující schůzi, svolané na 22. prosince 1923, bylo zvoleno 8 členů výboru, 4 náhradníci a 2 účetní dozorcí.

Složení výboru MSK bylo následné:

Předseda: P. František Světlík,
kanovník

Místopředseda: P. František
Scholz, voskář na Svatém Kopečku

Jednatel: P. Arnošt Voves, kaplan na Svatém Kopečku

Pokladník: P. Dominik Prchlík, kaplan na Svatém Kopečku

Další členové výboru:

p. František Dolanský, městský rada

p. Jan N. Derka, továrník na Svatém Kopečku

p. Adolf Vlček, pekař v Samotiškách

p. Bedřich Šenk, rolník v Lošově

Náhradníci:

p. František Šnajdr, rolník na Svatém Kopečku

p. Jan Petráš, pekař na Svatém Kopečku

p. František Teichman, vrchní hajný na Svatém Kopečku

p. Antonín Procházka, obuvník na Svatém Kopečku.

Funkci prorektora přijal olomoucký arcibiskup Leopold Prečan na zvláštní audienci udělené předsedovi a jednateři MSK. Na ustavující schůzi si MSK

Svatokopecký kaplan P. Arnošt J. Voves

stanovila dva úkoly:

1. Zřídit na Svatém Kopečku poutní dům (původní stavba byla v důsledku reformy Josefa II. v roce 1784 premonstrátům zabavena a přešla pod státní správu. Později byla prodána do soukromého vlastnictví).
2. Získávat finanční prostředky na údržbu a obnovu chrámu (propagace poutního místa, zajišťování zvýšené návštěvnosti, získávání nových členů Matice a přátel chrámu).

Zakládající členové MSK zaplatili pouze vstupní částku – 200 Kč, od členů přispívajících byla každoročně požadována částka 5 (a více) Kč.

Práva členů Matice svatokopecké:

- účast na valných hromadách
- možnost podání návrhu výboru
- hlasování na valné hromadě
- možnost být zvolený do výboru

Duchovní výhody:

- každodenní modlitby za živé a zemřelé členy MSK po ranní mši svaté
- 5x do roka mše svatá za živé a zemřelé členy MSK

V roce 1924 byl zakoupen dřívější Katolický poutní dům (na základě kupní smlouvy ze dne 27. 12. 1923 od manželů Antonína a Františky Doušových za 250 000 Kč). Byly projednány opravy domu, pojištění a nové nájemy. Matice svatokopecká vydává v témže roce první propagační letáky.

V roce následujícím byly zahájeny opravy Katolického domu a zřízeny fondy na opravu varhan a na zhotovení nových korunek pro milostný obraz.

Spolu s vydáním 20 000 propagačních výtisků se uskutečnily mnohé přednášky o poutním místě (P. Arnošt Voves). O dění na Svatém Kopečku informovaly i články v tisku (Našinec, Právo, Severní Morava, Hanácké listy). Na 1. listopad 1924 byla svolána mimořádná valná hromada za účelem doplnění stanov MSK.

Koncem t. r. měla MSK 200 zakládajících a 370 přispívajících členů.

Ještě v roce 1926 trvaly práce na opravě Katolického domu (oprava střechy, zavedení el.proudu).

Na valné hromadě bylo projednáno vybudování exercičního domu pro střední Moravu. Z podnětu P. Julia Půdy byly rovněž zahájeny práce na postavení matičního kina. První představení se konalo již 7. února 1927. Po přeložení P. Arnošta Vovse ze Svatého Kopečka byl zvolen novým jednatelem P. Pius Petráš.

První ročenka Matice svatokopecké vyšla v roce 1927. Diplomů pro zakládající členy Matice byly vydány v roce 1932. Finančně i organizačně se MSK podílela na oslavách 300. výročí založení poutního místa a 200. výročí korunovace milostného obrazu.

Z rozhodnutí MSK na výborové schůzi dne 10. 4. 1934 byla přenesena socha P. Marie s Ježíškem z výklenku katolického domu a zajištěna její oprava.

V roce 1937 byla zřízena kancelář MSK, poté v roce 1943 kartotéka členů a adresář. Členství dosáhlo počtu 5000. V následujícím roce byla kancelář přesunuta do Olomouce.

V prvních poválečných dnech, po značném poškození svatokopeckého chrámu ze dne 6. na 7. května 1945, zahájila Matice sbírku na jeho opravu.

Děkovná pouť, konaná 1.června 1945, vznikla rovněž z podnětu MSK. Počet jejích členů tehdy dosáhl 11 312. V tomtéž roce vydává Matice pro své členy první „Pozdrav“, v následujícím roce „Pozdrav“ druhý .

V roce 1946 vychází nákladem 10 000 výtisků publikace „Svatý Kopeček“ od Bohuslava Smejkal. Kino MSK převzala státní správa.

V roce 1947 zemřel prorektor a mecenáš Matice svatokopecké olomoucký arcibiskup Leopold Prečan. Ve stejném roce vydala MSK třetí „Pozdrav“ a zakoupila obraz (interiér svatokopeckého poutního chrámu – olejomalba) od mistra Kamenického.

V roce 1948 vydala Matice k 25.výročí svého založení čtvrtý „Jubilejní pozdrav“ a spolupracovala na přípravě oslav, konaných ve dnech 8.–15.srpna t. r.

V následujícím roce zemřel předseda MSK kanovník P. František Světlík. Novým předsedou byl zvolen P. Bedřich Hoffmann, farář v chrámu sv. Michala v Olomouci.

V noci z 12. na 13. dubna 1950 došlo k násilnému odsunu premonstrátů ze Svatého Kopečka. Dne 21.dubna 1952 bylo pod nátlakem provedeno tzv. „dobrovolné rozpuštění MSK“. Spolek měl tehdy 12 384 členů.

Z dopisu P. Bedřicha Hoffmanna, který jako předseda MSK působil ve funkci likvidátora majetku, je zřejmé, že nesouhlasil s propadnutím majetku ve prospěch státu. Žádal dodržení stanov, tj. převod majetku na proboštský úřad na Svatém Kopečku.

Tolik k činnosti Matice svatokopecké v letech 1923–1952.

Jan Nedělník, Mgr. Miroslava Titzová

Sladká tečka na závěr...

Po dokončení stavby nového poutního chrámu v roce 1679 přicházeli první kočovní kramáři, kteří umísťovali své krámky kolem chrámu a nabízeli přicházejícím poutníkům své zboží (svaté obrázky, zpěvníky náboženských písní, texty různých modliteb, růžence, drobné hračky pro děti, škapulíře, ale i sladkosti vyrobené z medu a perníku).

Po roce 1721, kdy byla dokončena přístavba jižní a severní rezidence propojená ambitem a zakončená stavbou kaple Jména Panny Marie, vznikly

v masivních základech ambitu klenuté prostory, které si kočovní kramáři po dohodě s premonstráty (majiteli) pronajali. Po získání těchto prostor byli kramáři chráněni před nepříznivým počasím, mohli zde své zboží skladovat a lépe chránit.

Postupně začali přistavovat dřevěné krámky chráněné plechovou střechou, která se opírala o dřevěné sloupky. V takto upraveném prostoru kramáři bydleli a mohli zde také vyrábět zboží na prodej, čímž se sortiment značně rozšířil.

Někteří kramáři se kromě výroby běžného poutního zboží začali zabývat i produkcí svíček, dřevěných hraček, sodovek, cukroví, svatokopeckého perníku a také vařením polévek.

Výrobou sladkostí se zabývaly zejména dvě rodiny – Lachovi a Benešovi, kteří v místě postupně vybudovali své cukrárny.

Lachova cukrárna

V roce 1888 koupil Čeněk Lach, první z rodiny cukrářů, od rodiny Menšíkových dřevěný prodejní stánek v podloubí, dnešní vstupní část cukrárny, a obytný dům č.3, kde provozoval výrobu a prodej cukrovinek.

Původně Menšíkův dřevěný prodejní stánek v podloubí

Jeho syn Jan Lach zde po převzetí živnosti v roce 1937 situoval část cukrárny s obsluhou a v tomto domě posléze rozšířil výrobu dalšího zboží a sodovek. V letech 1947–1948 zřídil majitel v celém prvním poschodí domu č. 3 místa k sezení, čímž došlo k rozšíření cukrárny. Výrobna byla převedena do domu č. 47.

V srpnu roku 1949 obsadili cukrárnu příslušníci Lidových milicí a převzali veškerý movitý i nemovitý majetek. Následně byla cukrárna předána lidovému družstvu Budoucnost Prostějov a později spotřebnímu družstvu Jednota Olomouc.

V roce 1991 přešel nemovitý majetek v malé privatizaci dohodou dědiců na syna Stanislava Lacha.

V roce 2000 byla provedena přestavba cukrárny do dnešní podoby.

Celou historii cukrárny včetně fotodokumentace podrobně zpracovala a vystavila rodina Lachova ve vstupním prostoru cukrárny. Proto ji zde uvádíme jen ve zkratce s doplněním fotografie obrazu Lachovy cukrárny od svatokopeckého malíře Bohumíra Dvorského.

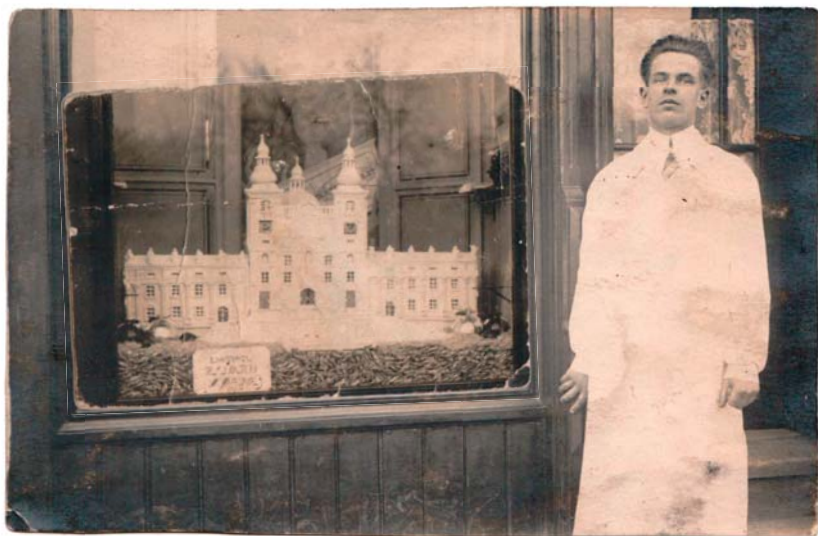
Dvorského „Cukrárna na Sv.Kopečku“ ,olej, plátno 97x197, malba z let 1946–1948

Mladší je

Benešova cukrárna

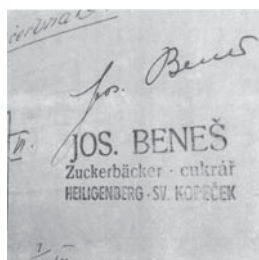
Zakladatelem se stal Josef Beneš (1909–1983), vyučený cukrář. Jeho rodiče vlastnili boudku č. 20, kde kromě běžného kramářského zboží prodávali i cukrovinky. Josef Beneš požádal v roce 1931 o zřízení cukrářské výroby ve třech polích ambitu.

Po kolaudaci v roce 1932 obdržel dne 1. 2. 1933 uživateli povolení na cukrářskou výrobu.

Josef Beneš se svým perníkovým Sv. Kopečkem

Josef Beneš zakoupil zhruba uprostřed řady boudek čísla 15,16,17 a přestavěl je na cukrárnu.

*Protektorátní razítko
Benešovy cukrárny
s německým a českým
textem*

Reklama na nově otevřenou Benešovu cukrárnu

Pohlednice J. N. Derky z roku 1939

V roce 1939 požádal o stavbu nové cukrářské výrobní (dnes dům č. 4 v Holubově ulici). Po jejím dokončení přesunul výrobu do nových prostor a provoz v ambitu ukončil.

V roce 1946 došlo k rozšíření výrobní.

Zaměstnanci v Benešově cukrářské výrobě (dnešní Holubova ulice)

Benešovu cukrárnu potkal stejný osud jako cukrárnu Lachovu. Veškerý majetek cukrárny byl zabrán a následně předán lidovému družstvu Budoucnost Prostějov. Později přešel pod spotřební družstvo Jednota Olomouc.

Benešova cukrárna po převzetí Jednotou Olomouc

Výrobná v Holubově ulici se dostala dne 28. 9. 1949 výměrem o zavedení národní správy pod národního správce a od 1. 12. 1949 pod národní podnik Severomoravské mlýny Olomouc. Benešovi poté pracovali v cukrárně a výrobě jako zaměstnanci. V rámci restitučního zřízení byl majetek dne 12. 4. 1991 rodině vrácen. Syn Josef převzal cukrárnu, jeho mladší bratr Zdeněk výrobnu v Holubově ulici. Oba bratři podnikají dodnes.

*Majitel cukrářské výroby
Zdeněk Beneš*

Boudka Zdeňka Beneše s p. Doleželovou

Jan Nedělník, Mgr. Miroslava Titzová

Obrazová příloha

Svatokopecké hody

Svatokopecké hody

Svatokopecké hody

MSK Poutní zájezd do Mariazell

MSK Poutní zájezd do Mariazell

MSK – beseda s panem Bohuslavem Smejkaem

Klub seniorů – výstava Šangrila ztracený ráj

Klub seniorů – výlet Modrá studánka u Dalova

Svatokopecká farnost – Den děkuvzdání

Svatokopecká farnost – Den děkuvzdání

T. J. Sokol – plážové hřiště

T. J. Sokol – Dětský den s hasiči

T. J. Sokol – zájezd na Sněžku

T. J. Sokol – Dětský den s hasiči

Vydalo Statutární město Olomouc, 2015
a Komise městské části č. 25 Olomouc-Svatý Kopeček
Grafická úprava: MMOI
ISBN 978-80-87602-35-5